

Det Europæiske Hus

NYHEDSBREV

Nr. 5

10. august 1997

ADRESSER:

DANMARK:

Skyttemarksvej 13,
4700 Næstved.
Tlf. (+45) 55 77 47 27.
Fax (+45) 55 77 47 67.

Formand:

Alfred Dam,
Christiansvej 8,
2920 Charlottenlund.
Tlf. (+45) 39 63 43 28.
Fax. (+45) 39 63 43 15.

ALBANIEN:

Zyre e Projektit,
Shtepia Europiane,
The European House,
Post Box 1726,
Tirana.
Tlf. 355 422 5422.
Fax 355 426 2767.

RUMÆNIEN:

The European House,
Str. Înfratirii (Siloz),
BI O, SC 1, Et 2, Ap 5,
1100 Craiova.
Tlf./fax:
0040 51 14 55 05

ENGAGERET DEMOKRATISK OPLYSNING

Som det ofte fremgår af Nyhedsbrevet - og ikke mindst denne gang - får DEH mulighed for gennem DANIDA's Demokratifond at gennemføre kurser i Danmark for mennesker og organisationer, som vi er i kontakt med.

Demokratifondskurser lyder jo så godt, men kan man lave kurser, som vil give deltagerne forståelse for demokrati? På disse kurser oplever vi hyppigt, at deltagerne tror, der er en særlig model, og har de blot forstået denne - og vil efterleve den - så har de lært det!.

De østeuropæiske deltagere i disse kurser venter jo, at de kan få opskriften. Den opskrift som vil give dem lykke og fremgang - den lykke og fremgang, som de troede ville indfinde sig, da de gik fra deres gamle system, og hvor de nu er blevet skuffede. Vi kan give dem fornemmelse af demokratiets grundpiller, af samtalens og forhandlingens betydning og af folkestyret. Vi kan fortælle om demokratiet som en livsform i ens eget liv; i forhold til familie og naboer, i forhold til samfundet og helheden, i forhold til ven og den, der har anden opfattelse af samfundet. At det ikke er et system, men snarere en livsform, som aldrig er noget afsluttet, men noget, som man ideligt må forholde sig til. Om dialogen og den gensidige respekt og om den heraf fremvoksende forståelse af helhedens interesse.

Der udføres et stort ulønnet arbejde af DEH's medlemmer ved gennemførelse af disse kurser, men det er utroligt givende - også for arrangørerne. Dette at skulle fortælle om vores eget demokrati og komme i tvivl om, hvorvidt vi nu også selv overholder spillereglerne - ikke bare de grundlovsbestemte som retssikkerhed, pressefrihed og forsamlingsfrihed, men også at demokrati ikke bare er noget, man kan tegne i en grafisk model, men noget levende, som man hele tiden skal indstille sig på. At man skal f.eks. respektere og gå i dialog med mindretal, hvad enten det er kulturelle, geografiske eller holdningsmæssige mindretal o.s.v..

Kurserne har været en vekselvirkning mellem foredrag (og samtale!) og besøg for at få kendskab til konkret arbejde og demokratiets forhold i dette. Det er et stort arbejde, men vi har da heldigvis indtryk af, at kurserne er meget givende for deltagerne, og at de er blevet inspireret til at arbejde med deres egen demokratiske udvikling.

Alfred Dam

DEN EKSTRAORDINÆRE GENERALFORSAMLING I MAJ

På den ekstraordinære generalforsamling, der blev afholdt i København den 29.5.97 blev det reviderede regnskab forelagt og godkendt.

Som refereret i NYHEDSBREVET i april gik DEH ud af 1996 med et underskud på næsten kr. 400.000. På den ekstraordinære generalforsamling blev der også forelagt budget for 1997. Dette viste balance for 1997 med et lille overskud. Og for 1998 forventede man at have hentet underskuddet hjem.

Der er siden arbejdet hårdt på at få DEH's økonomiske situation forbedret. Og det ser heldigvis ud til at kunne lykkes, men det har selvfølgelig samtidig betydet, at der er udfoldet store bestræbelser for at sikre balance i aktiviteterne for 1997.

Så alt i alt ser den aktuelle økonomiske situation lidt bedre ud end omtalt på generalforsamlingen.

Under eventuelt var der en livlig og lang diskussion om DEH's arbejde, herunder ikke mindst betydningen af medlemmernes aktive deltagelse i foreningens arbejde. Det blev således fremhævet af flere medlemmer, at de var interesseret i at være bekendt med arbejdet, før det blev igangsat, således at de kunne tilbyde deres hjælp. □

ALBANIENS-PROJEKTET

Som omtalt i nogle af de tidligere Nyhedsbreve i år har situationen i Albanien naturligvis haft stor indflydelse på DEH's projektaktiviteter i Albanien, men arbejdet fortsætter, og vi har modtaget rapport fra *Child Development Center (CDC)* om dets aktivitet i årets første 4 måneder.

I disse måneder var der en nedgang i antallet af visitationer til CDC fra 40 børn i 1996 til 10 børn i 1997, og disse børn har modtaget terapi. CDC har imidlertid i den samme periode været stærkt optaget af - sammen med socialrådgiverne - at bistå sårede børn (se afsnittet om sårede børn). Det er i høj grad CDC's fortjeneste, at så mange børn blev sendt til vesteuropæiske lande til specialbehandling.

Derudover er CDC involveret i projekt "The Green House", hvor 2 unge sammen med deres lærer arbejder med at så og plante.

CDC er koordinator for et projekt for socialarbejdere, der er ansat og betalt af DEH. Et planlagt seminar i Tirana om socialrådgivernes integration som team-medlemmer i sundheds- og undervisningsstrukturer er udsat, men Henrik Haubro fra DEH havde møde med socialrådgivergruppen i maj måned. I sidste halvdel af september kommer socialrådgiverne på besøg i Danmark, hvor de deltager i et Demokrati-fondskursus, der afvikles på Lolland og i Århus i samarbejde med Den Sociale Højskole og socialrådgiverne i Albanien.

CDC har fået en bevilling på 11.890 USD fra den lokale Soros Foundation til et informationsprojekt. Beløbet er bevilget med henblik på indkøb af teknisk udstyr til projektet. □

BEHANDLING AF SÅREDE ALBANSKE BØRN

I sidste NYHEDSBREV omtalte vi aktionen for at få sårede albanske børn opereret på de vesteuropæiske hospitaler. Desværre fik vi afslag fra danske myndigheder på økonomisk hjælp til at få opereret 3 børn med alvorlige øjenskader i Danmark.

Med kort varsel blev børnene i stedet modtaget af de baskiske (Spanien) sundhedsmyndigheder. Operationerne er gennemført med stort held, og børnene er vendt tilbage til Albanien. □

UNGDOMSPARLAMENTET I CRAIOVA

I juni måned gennemførte DEH et studiebesøg for 18 unge fra Ungdomsparlamentet i Craiova. Ungdomsparlamentet er noget helt unikt i Rumænien - og såmænd også i Europa! De 60 medlemmer i dette parlament er mellem 13 og 18 år. De vælges fra en række forskellige grupperinger, blandt andet 24 forskellige uddannelsesinstitutioner. 16 af medlemmerne kommer fra de lokale specialskoler (skoler som henvender sig til handicappede).

Parlamentet har 7 forskellige udvalg: Børn og rettigheder, Humanitært arbejde, Kunst og Kultur, Undervisningsspørgsmål, Fritid og Turisme, Økologi og Økonomi. Udvalgene arrangerer forskellige aktiviteter inden for deres område og holder møde med myndighederne, udfører humanitært arbejde, laver film og radioudsendelser.

Idéen til Ungdomsparlamentet er opstået i den organisation, som DEH på forskellig vis samarbejder med: Centre for the Development and Formation of Childrens Personalities.

Studiebesøget i Danmark var arrangeret for at støtte og inspirere de unges bestræbelser i arbejdet med at inddrage den rumænske ungdom i deres lands demokratiske udvikling. Programmet var udformet sådan, at deltagerne fik et bredt kendskab til demokratiet. Samtidig var det et formål at give deltagerne mulighed for at opbygge eventuelle samarbejdsrelationer til danske unge.

De officielle områder omfattede indledende indføring i de demokratiske principper og retningslinjer, der ligger til grund for det danske samfund. Som opfølgning var deltagerne på besøg i Folketinget, hvor MF Jens Hal Madsen (V) gav en glimrende gennemgang af lovgivningsarbejdet, og viste rundt på Christiansborg. Senere var der besøg i Nysted kommune, hvor borgmester Leo Thorsen orienterede om det kommunale selvstyre, demokratiet i kommunerne og disses tilbud til ungdommen.

I forbindelse med den mere konkrete side af demokratiet besøgte gruppen bl.a. et medborgerhus i København, hvor de også oplevede et socialt mere belastet miljø, og fik indblik i beboerdemokrati. Besøg i Kirkens Korshærs varmestue gav oplevelse af, at de frivillige organisationer er nødvendige i det sociale arbejde.

De mere ungdomsrettede aktiviteter omfattede en vifte af landsdækkende organisationer som Dansk Ungdoms Fællesråd og Ungdomsringen til de mindre som Ungdomshuset i Nakskov og den lokale fodboldklub i Radsted.

Deltagerne medbragte fotos fra Ungdomsparlamentets arbejde, og disse blev udstillet forskellige steder.

Projektet var finansieret af Demokratifonden. □

KOMMUNALPOLITIKERE FRA RUMÆNIEN PÅ UDDANNELSE

I begyndelsen af juni deltog 18 borgmestre fra Rumænien i det første ugekursus for politikere om **politisk demokratisk ledelse**. Også dette kursus blev gennemført med økonomisk støtte fra Demokratifonden.

Kurset blev tilrettelagt og gennemført i et samarbejde mellem DEH, DEH i Rumænien, Radstedhus og AMU-centret for Vest- og Sydsjælland. Kurset følges op med samme deltagere af kursus i Rumænien og om muligt af et nyt kursus i Danmark til vinter. □

RUMÆNSKE FERIEBØRN I DANMARK

I lighed med tidligere år er en gruppe rumænske børn og unge på ferieophold i Danmark. De fleste opholder sig hos deres danske feriefamilier, men nogle af de unge deltager i sommerhøjskole på Radstedhus.

DEH har modtaget kr. 100.000 fra tipsmidlerne til delvis finansiering af ferieopholdet, herunder dækning af udgifterne til transporten. □

SOMMERHØJSKOLE PÅ RADSTEDHUS

I perioden 6.7.-9.8.97 afholdt DEH med økonomisk støtte fra Demokratifonden sommerhøjskole for rumænske deltagere. Temaet for sommerhøjskolen var: **Demokratiet i fokus**.

På programmet var bl.a. følgende temaer:

- * Demokrati i praksis.
- * Demokratiet og dets institutioner.
- * Formidling og informatik.
- * Kunst og kultur - et redskab i demokratiets tjeneste.
- * Miljø og natur - bevarelse contra brug. □

INTERNATIONALT LÆRERSEMINAR

I dagene 26.4.-4.5.97 afholdt Den Sociale Højskole i Århus i samarbejde med Handelshøjskolen i Århus, Institute of Economics, et internationalt seminar for lærere på sociale skoler med emnet: "Social Policy and Social Work in a Society in Transition - Objectives, Values and Attitudes".

Seminaret havde 17 deltagere fra de Baltiske lande, Rusland, Polen, Hviderusland og Ungarn.

Seminaret blev finansieret ved bevillinger fra Demokratifonden, Undervisningsministeriet og Århus amt. Planlægningen af seminaret og den faglige seminarledelse blev udført og varetaget af DEH ved Ole F. Hermansen. □

AFHOLDTE TEMADAGE I DANMARK

DEH har intensiveret aktiviteten omkring afholdelse af temadage, både fordi disse er en væsentligt middel til at opfylde foreningens formål, men også fordi de giver et økonomisk bidrag til opretholdelse af foreningens drift. Vi bringer her lidt fyldig omtale af nogle af de temadage, som DEH har afholdt i Danmark i løbet af foråret. Det giver lidt indtryk af bredden og dybden af idéen med temadagene.

Der forberedes iøvrigt en række temadage til efteråret, dels på vores initiativ, dels efter forslag fra myndigheder og institutioner. Der bliver udsendt nærmere oplysninger herom.

Under overskriften **Status for socialpsykiatrien** er afholdt 2 temadage i henholdsvis Vordingborg og Middelfart med i alt 74 deltagere.

På begge temadage havde redaktør, mag.art. Benny Lihme, "Social Kritik" indlæg om: "Hvor er socialpsykiatrien på vej hen i disse år?" De sindslidende er genstand for en ligegyldighed, som ifølge Benny Lihme er det værste, man kan blive offer for. Han fandt, at begrebet "udslusning" er meget diskriminerende, for hvad er det, man som sindslidende "sluses" ud til, men som man alligevel ikke "sluses" ind i.

På temadagen i Vordingborg var der desuden indlæg fra socialchef Sven Gerner Nielsen, Nykøbing F. kommune. Han tog udgangspunkt i kommunernes forpligtelse til at pejle sociale ændringsprocesser og til i praksis at forsøge at organisere derefter. Han gennemgik den sociale udvikling på området, hvor man nu forlader tanken om institutionsdannelser og skal til at skrue tilbud sammen, der retter sig mod bolig/lejer/service.

På temadagene orienterede stedfortræder Jan Nielsen om opbygningen af Storstrøms Amts nyeste tilbud til sindslidende, nemlig Bo og Netværk, herunder væresteder. Der er tale om et samarbejde mellem amtet og kommuner i opbygningen af disse, hvor amtet er "entreprenør" og kommunerne brugere.

Socialoverlæge Anse Leroy, København havde indlæg om "Nye veje i socialpsykiatrien". Hun tog udgangspunkt i de mange penge, der i disse år anvendes med brugernes behov som udgangspunkt. Anse Leroy understregede vigtigheden af, at nye tiltag dækker de grupper, der i dag falder igennem nettets masker, og hun gennemgik de tiltag, der lige nu er i Københavns kommune, så som Fountain House, støttekontakt-ordninger, ungdomshus og døgnrådgivning. α

"Handicappet - et liv med offentligt skøn" var temaet, som DEH havde sat på dagsordenen d. 5.5.97 i anledning af "Europe Wide Disability Awareness Day" - en dag hvor man rundt om i Europa havde opmærksomheden særligt rettet mod handicappedes livsmuligheder. Ca.30 deltagere fra kommuner og institutioner var - på trods af kort tilmeldingsfrist - mødt op i Øm Forsamlingshus ved Roskilde for at høre indlæg af centerleder Mogens Wiederholt, Center for Ligebehandling af Handicappede og forstander Ole Lauth og elever fra Egmont Højskolen i Odder.

Mogens Wiederholt understregede i sit indlæg, at handicappolitik ikke længere er synonymt med socialpolitik. I dag gælder sektoransvarlighedsprincippet, hvor de enkelte sektorer skal varetage interesse for samtlige borgere, altså løse handicappedes problemer i forskellige situationer.

Det var hans opfattelse, at mangel på smidighed, fleksibilitet og forståelse er medvirkende til, at kommunernes rådgivere kan opleves som modstandere, og at den "coctail", der tilsyneladende medvirker til at "det offentlige" ikke kan leve op til borgernes rettigheder, er stærk decentralisering, skønsmæssige afgørelser og økonomiske stramminger. Mogens Wiederholt så betydelig "kasketforvirring" hos mange sagsbehandlere i kommuner og amter på grund af blanding af kontrol, rådgivning, bevilling. Han pegede på, at en løsning kunne være en opdeling af systemet, så det klart fremgår, hvem sagsbehandleren repræsenterer.

Ole Lauth pegede på, at "skøn" har kendt i hele fattigvæsenets historie, og at det politiske system skjuler sig bag paragraffer, som det godt ved ikke kan løse sagen. α

Redaktion af Nyhedsbrevet:

Bodil Holvad, tlf./fax. 54 85 95 99.